

I.

Zpráva o situaci v oblasti migrace ke dni 31. října 2017

Tento materiál byl vytvořen Ministerstvem vnitra v rámci plnění usnesení vlády ze dne 19. dubna 2017 č. 294, kterým se mění usnesení ze dne 29. července 2015 č. 621, o Strategii migrační politiky České republiky a Komunikační strategii České republiky k migraci, ve znění usnesení vlády ze dne 12. října 2015 č. 824 a usnesení vlády ze dne 24. srpna 2016 č. 735. Členům vlády je zpráva předkládána každých 30 dní a poskytuje jim aktuální informace vztahující se k období uplynulému od předložení poslední zprávy.

1. Situace v České republice

Pokračující migrační vlna se i v říjnu 2017 vyhýbá České republice, na jejímž území jsou ve spojitosti s migrační krizí zjišťováni pouze jedinci či malé skupiny migrantů.

V období od 1. do 31. října 2017 bylo v České republice evidováno celkem 141 žádostí o mezinárodní ochranu. Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu podali státní příslušníci **Ukrajiny**, konkrétně **35 žádostí**. Dalšími v pořadí byli žadatelé z **Arménie (13) Gruzie (13), Vietnamu (13) a Iráku (10)**

V rámci tranzitní nelegální migrace bylo od počátku posílených opatření vyhlášených dne 17. června 2015 do konce sledovaného období zjištěno **3 929 osob**. V období od 1. do 31. října 2017 bylo zjištěno **24 případů tranzitní nelegální migrace**. Mezi zjištěné jedince patřili občané **Vietnamu (7), Afghánistánu (4), Sýrie (3), Turecka (3), Nigérie (2), Alžírsko (1), Makedonie (1), Pákistánu (1), Ruska (1) a Súdánu (1)**. K 10 zjištěním došlo v Ústeckém kraji, k 7 v Jihomoravském kraji, ke 4 v Moravskoslezském kraji, ke 2 ve Zlínském kraji a k 1 v Plzeňském kraji. Ve sledovaném období bylo mezi příchozími zjištěno 7 žen a 1 dítě do 15 let. 20 zjištěných osob mířilo do Německa, cílovou destinací 3 osob byla Francie a 1 Česká republika.

V zařízeních pro zajištění cizinců pobývalo k 31. říjnu 2017 celkem 56 osob. V ZZC Bělá Jezová bylo k tomuto datu zajištěno 6 osob, v ZZC Vyšší Lhoty 10 osob a v ZZC Balková 40 osob. Mezi hlavní zajištěné státní příslušnosti v českých ZZC momentálně patří **občané Ukrajiny (15), Vietnamu (11), Moldavska (6), Iráku (5) a Gruzie (4)**. V současné době se v českých ZZC nachází 3 ženy a 2 děti a mladiství (ZZC Bělá Jezová).

V období od 20. ledna 2017 do 31. října 2017 odcestovalo v rámci **programu asistovaných dobrovolných návratů** z České republiky do země původu již 344 osob. V samotném říjnu 2017 se uskutečnila realizace 30 asistovaných dobrovolných návratů. Nadále se pracuje na realizaci návratů dalších osob.

2. Situace v Evropské unii

Po letech 2015 a 2016, kdy migrační krize v Evropě dosáhla svého vrcholu, se za pomoci nejrůznějších opatření na bilaterální a unijní úrovni podařilo částečně snížit migrační tlak na členské země EU. Současný vývoj nasvědčuje tomu, že čísla na konci roku 2017 budou nejnižší od roku 2014. Situace však zůstává i nadále kritická a možnost opakování situace z předchozích let, zejména s přihlédnutím na trvající nestabilitu v evropském příhraničí, nelze vyloučit. **Od počátku roku do 29. října 2017 byl do EU zaznamenán příchod celkem 158 316 osob** (statistika IOM). Pět nejvíce zastoupených národností představují občané Nigérie (12,5 %), Sýrie (9 %), Guiney (8,5 %), Pobřeží slonoviny (8 %) a Bangladéše (6,5 %), tj. osob (s výjimkou Sýrie), které se v drtivé většině nekvalifikují na udělení mezinárodní ochrany v EU.

S celkovou změnou situace a díky narůstajícím tenzím v některých členských státech došlo během posledního roku k postupné změně diskursu směřujícímu k přijetí trvale udržitelného řešení, kdy na unijních fórech stále více rezonují zejména potřeby

plného zajištění kontroly vnější hranice EU, posílení spolupráce se zeměmi původu a transitu migrace a zefektivnění návratové politiky, která je považována za jednu z největších současných výzev.

Řecko a vývoj na západobalkánské trase

Situaci na západo-balkánské trase se především díky společnému prohlášení členů Evropské rady a tureckého premiéra z 18. března 2016, ale také faktickému uzavření průchodnosti makedonsko-řecké hranice, podařilo stabilizovat a z velké části tak zamezit nekontrolovanému pohybu migrantů podél této trasy dále do EU. Praktický dopad těchto opatření je i nadále velice znatelný a to zejména ve vztahu k **Řecku**, do kterého **od začátku roku do 29. října 2017 vstoupilo 27 249 osob** (statistika IOM), což představuje cca 88% pokles v porovnání se stejným obdobím roku 2016.

Spolupráce s Tureckem se i přes několik křehkých faktorů politického i technického rázu těší všeobecné podpoře a **EU-Turecké prohlášení** zůstává pro udržení stávajícího stavu a jeho vylepšení naprosto nezbytné. Nejefektivněji se projevuje na omezení nelegálních vyplutí od tureckých břehů na řecké ostrovy. Problémům naopak čelí v podobě navracení každé nelegálně přibývší osoby na řeckých ostrovech a aplikování schématu 1:1, tj. přesídlení jednoho Syřana z Turecka do EU za jednoho vráceného Syřana do Turecka, který přicestoval nelegálně na Egejské ostrovy – **do 24. října 2017 bylo navraceno pouhých 1360 osob** (pouze 216 Syřanů a 8 osob bez státní příslušnosti ze Sýrie), **avšak přesídleno už bylo 10 610 osob** (nejvíce do Německa (3562) a Nizozemska (2388)). Co se týče plnění závazků EU, v nedávné době došlo s Tureckem k provizorní dohodě nad standardními operačními postupy pro aplikaci dobrovolného schématu humanitárního přijetí (text nebyl členským státům ještě představen ke schválení). Z celkového finančního příslibu 3 mld. EUR v rámci **nástroje pro uprchlíky v Turecku** pro roky 2016-2017 bylo alokováno 2.9 mld. EUR (vyplaceno bylo doposud 899 mil EUR).

Řecko, jakožto země nejvíce zasažená migračním tlakem ve východním Středomoří, dlouhodobě proklamuje přetížení svého národního systému, který musí čelit přítomnosti 62 000 osob na území. **Jako nejkrizovější je hodnocena situace na egejských ostrovech, kde se k 23. říjnu 2017 nacházelo 14 528 při kapacitě pouhých 7000 míst.** Osoby jsou na ostrovech zadržovány zejména z důvodu jejich možného navracení zpět do Turecka vyplývajícího ze společného prohlášení. Na krizovou situaci sblížící se zimou naposledy upozornilo 19 lidskoprávních a humanitárních organizací, které ve svém otevřeném dopise vyzvaly řeckého předsedu vlády A. Tsiprase k řešení tohoto problému prostřednictvím četnějších přesunů osob na pevninu. Náporu nelegální migrace z Turecka čelí též **Bulharsko**, kterému při asistenci hranic pomáhá společná mise agentury Frontex. Situace v **Makedonii** je díky fyzické zábraně na jihu svých hranic a posílené policejní podpoře ze strany členských států (včetně ČR) i nadále stabilní. Problémům naopak čelí **Srbsko**, jehož limitovaná národní administrativa velice těžko čelí náporu migrantů na svém území – okolo 4 300 osob. S ohledem na potřebu posílené ochrany hranic zahájila EU se Srbskem a Makedonií vyjednávání o možnosti působení misí Frontex/Evropská pohraniční a pobřežní stráž (EBCG) na jejich území (dle doporučení Rady ze dne 23. června dostala Komise mandát na vyjednávání těchto dohod též s Albánií, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou). Co se týče alternativních tras pro cestu do EU, v posledních měsících byl zaznamenán

nárůst užití **černomořské migrační trasy** z Turecka do Rumunska. Trasa přes Albánii a Kosovo je, zejména díky velice špatné dostupnosti, využívána spíše sporadicky.

Itálie a vývoj na centrální středomořské trase

Trasa skrze centrální Středomoří je i přes pozitivní výsledky dosažené během letních měsíců tohoto roku stále tou nejvíce využívanou pro nelegální migraci do EU. Hlavním vstupem je Itálie, u jejíchž břehů **od počátku roku do 29. října 2017 přistálo celkem 111 302 osob** (statistika IOM), což představuje téměř 30% pokles v porovnání se stejným obdobím roku 2016. Místem vyplutí je v drtivě většině případů Libye, avšak v posledních týdnech byl vysledován i navyšující se počet příplutí z Turecka, Alžírsko a zejména z Tuniska.

Spolupráce s Libyí, ale i dalšími severoafrickými státy, je synonymem úspěchu v krátkodobém i dlouhodobém horizontu, k čemuž směřují i jednotlivá přijatá opatření na bilaterální i unijní úrovni. Klíčovou roli na evropské straně sehrává **Itálie**, jejíž premiér Gentiloni již na počátku února podepsal se svým libyjským protějškem Sarrádzem **memorandum o porozumění v oblasti boje proti nelegální migraci, obchodování s lidmi a převaděčství**, v němž se obě strany zavázaly k posílení spolupráce při kontrole námořních hranic. Italská angažovanost se též promítla v jednání s dalšími relevantními aktéry v Libyi s cílem snížit vyplutí od libyjských břehů na co nejnižší možnou úroveň a zároveň zajistit uspokojivé podmínky pro migranty a místní komunity v Libyi. Důležitým krokem se též stalo přijetí **tzv. kodexu chování** nevládních organizací, který stanovil přesná pravidla pro působení jejich plavidel při záchranných operacích v centrálním Středomoří. Dokument vytvořený Itálií za přispění Evropské komise byl představen na konci července a zapříčinil dokonce přerušování aktivit několika organizací, které italská prokuratura či agentura Frontex často označovaly za podporovatele pašeráckého businessu. Okamžitým unijním opatřením se stala i **tzv. Maltská deklarace**, jakožto výsledek neformálního summitu Evropské rady z února 2017, ve které lídři EU28 představili vodítka pro další práci a načrtli prioritní akce ve vztahu k Libyi – posílení podpory libyjské pobřežní stráž; vytvoření dalšího úsilí na rozbití operačního modelu převaděčů; podpora místních komunit v Libyi; opatření ke zlepšení přijímacích kapacit a podmínek pro migranty v Libyi; pomoc při snižování tlaku na jižních hranicích; prohloubení migračního dialogu a spolupráce se sousedními zeměmi; apod. Svůj příspěvek do debaty vložila i Evropská komise, když na začátku července představila **akční plán na podporu Itálie, snížení tlaku podél centrální středomořské trasy a zvýšení solidarity**, který shrnuje několik doporučení pro Itálii, členské státy a agentury EU. Celkový výstup z dvou posledně zmíněných dokumentů zapracovalo poté EE PRES do svého implementačního plánu pro centrální Středomoří, který rozpracovává jednotlivé cíle Maltské deklarace a Akčního plánu s větším důrazem i na postupy přijaté hlouběji na africkém kontinentě.

Přijetí udržitelného řešení a posílení spolupráce s klíčovými třetími zeměmi by v budoucnu mělo vycházet ze vzoru **tzv. rámců pro migrační partnerství**, které jsou v tuto chvíli rozpracovány s pěti prioritními zeměmi (Niger, Nigérie, Mali, Senegal, Etiopie). Tato forma přístupu by měla klást spolupráci v oblasti migrace do středu celkových vzájemných vztahů. I přes to, že dosavadní výsledky tohoto snažení nepřinášejí kýžené výsledky – omezeně se projevuje zejména ve spolupráci na návratech (v případě Senegalu nebo Mali se podíl návratů pohybuje stále pod hranicí 10 %), přístup byl na evropské úrovni vyhodnocen jako ten správný.

Španělsko a vývoj na západní středomořské trase

Počet migrantů přicházejících do **Španělska** skrz západní středomořskou trasu a africké enklávy Ceuta a Melilla prudce stoupá. **Od počátku roku do 25. října 2017 na španělské území vstoupilo celkem 18 536 osob** (statistika IOM), což představuje obrovský nárůst v porovnání se stejným obdobím roku 2016 a činí z ní nejrychleji rostoucí trasu přílivu do EU. Španělsko nacházející se pod zvýšeným tlakem v tuto chvíli deklaruje, že je situaci schopné zvládnout vlastními silami a o zvýšenou podporu ze strany dalších členských států, tak jak se to stalo v případě Řecka a Itálie, nepožádalo.

Snahy o reformu společného systému/klíčové dokumenty

Na konci září 2017 Evropská komise ve svém sdělení **představila vyhodnocení Programu pro migraci přijatého v roce 2015 a navrhla několik navazujících kroků**, tj. cestu, kudy by se měla ubírat celková snažení na úrovni EU do budoucna. Zdůrazněna byla zejména potřeba na **dokončení reformy společného evropského azylového systému** (včetně diskuse nad odpovědností a solidaritou); **posílení legálních cest**, kdy při této příležitosti představila doporučení na přesídlení 50 000 osob do konce října 2019; **zefektivnění návratové politiky** prostřednictvím plné aplikace mandátu agentury Frontex a využití konceptu hotspotů k rychlému a okamžitému navrácení a **posílení spolupráce s třetími zeměmi** v souladu se strategií představených rámců pro partnerství.

Jednotlivé návrhy reformy společného evropského azylového systému předložené v květnu 2016 se nacházejí v různých stádiích projednávání, kdy mandátu pro zahájení diskuse s Evropským parlamentem (EP) bylo dosaženo v případě **kvalifikačního nařízení** (částečný obecný přístup z července 2017) a **nařízení o Eurodacu** (v červenci 2017 schválen rozšířený obecný přístup). V případě povýšení agentury EASO na **Agenturu EU pro otázky azylu CRP II** v červnu 2017 potvrdil dosažení kompromisu ve vyjednávání s EP a v současné době probíhá trialog s cílem ujasnit jednotlivé části textu. Ostatní návrhy – dublinské nařízení, společný rámec EU pro přesídlování, revize směrnice o podmínkách přijímání žadatelů o azyl a návrh na nahrazení směrnice o azylovém řízení nařízením – jsou v tuto chvíli diskutovány na pracovní úrovni Rady. Jako nejproblematictější se jeví možná shoda nad současnou podobou **dublinského nařízení**, která předpokládá zanesení mechanismu povinného přerozdělování migrantů do svého středu. To je pro mnoho členských států nepřijatelné. Současné EE PRES ve snaze odblokovat diskusi uskutečnilo v posledních dvou měsících bilaterální jednání se všemi členskými státy s cílem najít kompromisní řešení. Výsledek jejich snažení by měl být představen na jedné z nadcházejících Rad pro spravedlnost a vnitřní věci. Návrh byl již projednán i výborem EP, který, na rozdíl od Rady, návrh ještě zpřísňuje.

Podobu společného systému do budoucna ovlivní i současná diskuse nad informačními systémy aplikovanými na vnějších hranicích – **systém vstupu a výstupu** (EP v říjnu schválil dosažený kompromisní návrh, nyní se čeká na potvrzení Radou), **systém EU pro cestovní informace a povolení ETIAS** (návrh je projednáván v rámci trialogu) a **Schengenský informační systém SIS** (projednáváno na pracovní úrovni Rady).

Na konci září Komise představila též návrh revize **Schengenského hraničního kodexu**, který upravuje možnosti znovuzavedení kontrol na vnitřních schengenských hranicích. Komise tím reagovala na nárůst provádění takovýchto kontrol v posledních dvou letech, které státy opodstatňovaly především nárůstem sekundárních pohybů

nelegálních migrantů a spojených bezpečnostních hrozeb. Obecným cílem návrhu je prodloužení celkových lhůt, avšak za přijetí záruk, které by měly zamezit zneužívání tohoto konceptu v praxi. EE PRES by do konce roku rádo dosáhlo obecného přístupu Rady.

Důležitá jednání

Ve dnech 12. a 13. října 2017 se v Lucemburku uskutečnilo řádné zasedání Rady JHA. Klíčovým tématem se opět stala migrace. Na společném zasedání ministrů spravedlnosti i vnitra 12. října došlo k výměně názorů a prvotnímu vyhodnocení plnění strategických vodítek pro oblast JHA z roku 2014. Následně 13. října proběhlo jednání Rady k oblasti vnitřních věcí, kde došlo k první politické diskusi nad návrhem revize Schengenského hraničního kodexu, představení postupu ve vyjednávání nad reformou společného azylového systému a během oběda bylo otevřeno téma přesídlování uprchlíků z třetích zemí do EU.

Dne 19. října 2017 se v Bruselu uskutečnilo pravidelné zasedání Evropské rady (ER). Delegaci ČR na všechna jednání vedl předseda vlády Bohuslav Sobotka. Téma migrace se opět zařadilo mezi ta hlavní na programu jednání. ER vyzvala k pokračování úsilí o zajištění plné kontroly vnějších hranic EU. Zdůraznila přitom potřebu věnovat pozornost všem migračním trasám a novým trendům a zintenzivnit spolupráci se třetími státy s cílem předcházet ilegální migraci. Podstatná část byla věnována aktuální situaci na migrační trase přes centrální Středomoří, zejména podpoře a spolupráci s Libyí a dalšími africkými zeměmi. ER vyzvala k využití konceptu pák v rámci relevantních politik včetně rozvojové, obchodní a vízové s cílem předcházet nelegální migraci a zefektivnit návraty migrantů. Vyzvala též k další konvergenci v diskusi o reformě společného evropského azylového systému (snaha o dosažení konsensu).

Kontroly na vnitřních schengenských hranicích

Německo, Rakousko, Švédsko, Dánsko a přidružené Norsko i nadále provádějí kontroly na určitých úsecích vnitřních hranic schengenského prostoru. Dle rozhodnutí Rady mohou být zavedené kontroly dle čl. 29 Schengenského hraničního kodexu aplikovány **do 11. listopadu 2017**, kdy vyprší legislativou předpokládaná maximální doba. Většina dotčených států však již informovala o pokračování provádění kontrol na základě jiného článku Kodexu i po tomto datu.

3. Relokace, přesídlování a návraty

S ohledem na zhoršení bezpečnostní situace v EU a na celkovou dysfunkčnost relokačního systému, rozhodla vláda ČR dne 5. června 2017 o pozastavení přesídlovacího a relokačního programu.

Lhůta pro registraci do relokačního programu z Itálie a Řecka skončila 26. září 2017. Členské státy nicméně mohou v relokačních pokračovat na dobrovolné bázi. **K 22. říjnu 2017 bylo celkově relokováno 30 976 osob z Řecka a Itálie**, což představuje zhruba 20 % úspěšnost v naplnění celkové relokační kvóty 160 000 osob. **Z Řecka** bylo ke dni 22. října 2017 relokováno celkem **21 027 osob**. V období od 2. 10. do 22. 10. 2017 došlo k relokaci 665 osob, z toho 231 do Francie, 181 do Německa, 94 do Švýcarska, 69 do Irska, 30 do Švédska, 29 do Nizozemska, 20 do Portugalska, 7 do Španělska a 4 do Finska, **Z Itálie** bylo ke dni 22. října 2017

relokováno celkem **9 949 osob**. V období od 2. 10. - 22. 10. 2017 došlo k relokaci 681 osob, a to 328 do Německa, 178 do Švýcarska, 95 do Švédska, 29 do Belgie, 20 na Maltu, 16 do Portugalska a 15 do Slovinska.

3.1. Přesídlování

V červenci 2015 se ČR dobrovolně zapojila, spolu s dalšími 19 státy, do **Evropského přesídlovacího schématu**, a to **přesídlením 4 rodin nemocných syrských dětí** (celkem 20 osob) z Jordánska v rámci **přesídlovacího programu**, který vláda schválila v lednu 2015, a **přesídlením 32 Iráčanů z Libanonu v rámci přesídlovacího programu Nadačního fondu Generace 21**. V rámci tohoto programu bylo nadále humanitárně přijato 57 Iráčanů z Iráckého Kurdistanu. Celkem bylo do členských států EU přesídleno v rámci Evropského přesídlovacího schématu přes 14 000 osob.

Dne 3. října 2017 vydala Evropská komise doporučení na přesídlení 50 000 osob z třetích zemí do EU v rámci jednoletého programu. Dobrovolné přesídlovací závazky členských států by se měly zaměřit zejména na přijímání osob potřebujících mezinárodní ochranu z 9 prioritních zemí (Turecko, Jordánsko a Libanon by měly být rozšířeny o Egypt, Libyi, Niger, Čad, Etiopii a Súdán). Za účelem přesídlování vyčlenila Evropská komise finanční podporu ČS ve výši 500 mil. EUR z Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF).

3.2. Implementace konceptu hotspots v Itálii a Řecku a plány na posílení azylových systémů těchto zemí

Řecko v současnosti disponuje 5 funkčními hotspoty (Chios, Lesbos, Leros, Samos a Kos). Aktuálně je v Itálii oficiálně funkčních 5 hotspotů (Lampedusa, Messina, Pozzallo, Trapani a Taranto). Nově vzniklý hotspot ve městě Messina byl na Sicílii otevřen 1. října 2017 s kapacitou 250 míst. Prvotní registrace a snímání otisků tak v současnosti již neprobíhají v přístavu při vylodění, jak tomu zde bylo doposud, ale v nově vzniklém hotspotu.

Účelem hotspotů by mělo být komplexní zajištění procedur ve vztahu k cizincům nelegálně vstupujícím na území EU od registrace až po zahájení příslušných kroků v souvislosti s legalizací či ukončením pobytu, k dnešnímu dni se však nepodařilo zcela aplikovat. V souvislosti s prohlášením EU – TR se významně posílila úloha hotspotů v Řecku – ty nyní slouží jako zajišťovací uzavřená centra, ze kterých by měli být všichni migranti vraceni zpět do Turecka. Zároveň má však každý z těchto cizinců právo požádat o mezinárodní ochranu. V případě podání žádosti je následně v rámci hotspotu ověřována přípustnost či oprávněnost žádosti. Cizincům je povolen pohyb mimo hotspot, avšak po dobu probíhajícího řízení není (až na stanovené výjimky) povoleno opustit území ostrova.

Důležitou roli při implementaci konceptu hotspots v Itálii a Řecku zaujímá Evropský podpůrný azylový úřad (EASO), jež poskytuje asistenci zejména ve věci relokačního procesu a implementace prohlášení EU-Turecko. V souvislosti s uvedenými aktivitami EASO mimo jiné zajišťuje vysílání národních expertů za účelem podpory a asistence státním úřadům zemí zasažených migrační krizí. Asistence v oblasti relokačního procesu je omezena od 26. září 2017, kdy vypršela stanovená lhůta pro účast v relokačním programu. Prozatím bude docházet pouze k registracím osob, kterým byly sňaty otisky prstů nejpozději k uvedenému datu. Aktivity EASO v Itálii

se nyní zaměří především na dublinské případy a podporu při registraci žádostí o mezinárodní ochranu v Itálii.

Česká republika považuje koncept hotspotů za důležitý aspekt řešení migrační krize a aktivně podporuje činnosti EASO v Itálii i Řecku. Od roku 2015 bylo realizováno celkem 74 vyslání českých expertů za účelem podpory aktivit EASO (39 do Itálie a 35 do Řecka). Aktuálně působí na žádost EASO šest národních expertů Ministerstva vnitra ČR v Itálii. V současné době se připravuje vyslání 1 experta do Itálie s plánovaným začátkem vyslání 13. listopadu.

3.3. Návraty

EU považuje oblast návratů za klíčovou při řízení migračních toků. Osoby, které nemají nárok na mezinárodní ochranu, by měly být rychle a efektivně navraceny do svých zemí původu. V oblasti návratů byla v roce 2017 výrazně posílena role agentury Frontex. V září 2017 EK ve svém prohlášení uvedla, že v roce 2016 bylo z ČS EU navráceno pouze 36 % neregulérních migrantů.

Na základě prohlášení EU-Turecko bylo z Řecka do Turecka k 24. říjnu 2017 navráceno pouhých 1360 osob (z toho jen 216 Syřanů a 8 osob bez státní příslušnosti ze Sýrie), avšak do EU už bylo přesídleno 10 610 osob. Co se týče programu Dobrovolných asistovaných návratů (AVR) od 1. ledna 2017 do 3. září 2017 této alternativy využilo celkem 4 413 migrantů z Řecka. V případě Itálie se tento program nadále nedaří uspokojivě provádět, od zahájení toho programu v červenci 2016 do 1. října 2017 bylo navráceno celkem 704 migrantů. Německo za prvních devět měsíců letošního roku dobrovolně opustilo téměř 35 000 odmítnutých žadatelů o azyl. Nedobrovolně muselo ve stejném období zemi opustit přes 18 000 migrantů.

Co se týče situace v oblasti návratů v zemích mimo EU, za rok 2017 (k 23. říjnu) se z Libye v rámci programu Dobrovolných asistovaných návratů vrátilo celkem 8 819 migrantů do 24 zemí původu. Nejvíce návratů proběhlo do Nigérie, Gambie, Mali a Guiney. Dle informací tureckého provládního periodika se od začátku roku do července 2017 trvale navrátilo z Turecka (provincie Gaziantep) do Sýrie na 44 tisíc migrantů (jedná se přibližně o návrat 200 osob denně). Do Afghánistánu se z Pákistánu a Íránu od 1. 1. 2017 vrátilo zpět celkem 441 000 osob (od 1. 1. 2016 přes 1 132 000 osob). Odhaduje se, že do Afghánistánu se během roku 2017 vrátí dalších cca 500 tisíc neregulérních Afghánců.

Z České republiky v období od 20. ledna 2017 do 31. října 2017 odcestovalo v rámci programu asistovaných dobrovolných návratů do země původu již 344 osob. V samotném říjnu 2017 se uskutečnila realizace 30 asistovaných dobrovolných návratů. Nadále se pracuje na realizaci dobrovolných návratů dalších osob. Co se týče nucených návratů, za první pololetí tohoto roku bylo z ČR navráceno 196 osob.

4. Integrace a komunikace

4.1. Státní integrační program (SIP)

Existence Státního integračního programu (SIP) pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících s platností od 1. ledna 2016 má právní oporu v § 68 až 70 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Ministerstvo vnitra dne 16. ledna 2017 předložilo vládě nové Usnesení o změně usnesení vlády ze dne 20. listopadu 2015 č. 954, o státním integračním programu pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících. Vláda schválila Usnesení č. 36 ze dne 16. ledna 2017. Ministerstvo vnitra zajistí funkci generálního poskytovatele integračních služeb v roce 2017 a v letech následujících. V roce 2017 poskytuje integrační služby Správa uprchlických zařízení ministerstva (SUZ).

V roce 2016 vstoupilo do SIP 510 oprávněných osob, mezi nimiž byli nejvíce zastoupeni státní příslušníci Ukrajiny, Sýrie, Iráku a Kuby. Od 1. 1. 2017 dále podalo žádost do SIP 93 osob s udělenou mezinárodní ochranou.

4.2. Analýza nálad veřejnosti a komunikační aktivity

V souvislosti s aktuální migrační situací probíhá pravidelné informování ve všech oblastech, souvisejících s problematikou migrace. Informační aktivity jsou cíleně zaměřeny na mediální výstupy – TV, rozhlas, noviny, časopisy, propagační materiály.